

N:o 20.

Ank. till Riksd. kansli den 5 mars 1897. kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående ändring af § 19 mom. 5 och 6 i förordningen om strafflagens införande.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, N:o 44, anför herr *Waldenström*:

»I regeringsformen § 111 stadgas, att riksdagsman icke kan på grund af missgerning, för hvilken han beskylles, inmanas i häkte, derest han ej på bar gerning gripes eller domaren efter anställd ransakning sådant skäligen pröfvat. Den frihet till person, som der tillförsäkras riksdagsman, synes dock icke böra inskränkas till honom, utan utsträckas till hvarje svensk medborgare, som gjort sig känd för en oförvitlig vandel samt för öfrigt eger de kvalifikationer, som omnämnas i § 19 mom. 6 af kongl. förordningen om strafflagens införande. Att en sådan skulle i nu nämnda hänseende icke åtnjuta samma medborgerliga förmåner som den, som tillfälligtvis är riksdagsman, därför torde icke fullgiltiga skäl kunna anföras.

Med anledning häraf anhåller jag, att Riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i § 19 mom. 5 och 6 af kongl. förordningen om strafflagens införande, 1:o att mom. 5 utgår, 2:o att mom. 6 erhåller följande lydelse: Misstänkes någon att hafva begått brott, hvarå dödsstraff eller straffarbete efter lag följa kan, den må i häkte tagas. Är han förut känd för en oförvitlig vandel och hafver han embete — — — på fri fot lemnas.»

Motionären har icke ens påstått, att de i förordningen om strafflagens införande stadgade, af honom åberopade bestämmelserna om häktning i och för sig innebära någon orättvisa eller öfverdrifven

Bih. till Riksd. Prot. 1897. 7 Saml. 15 Häft. (N:is 20, 21.)

stränghet. Sitt enda stöd för det väckta förslaget har motionären hemtat ur en jmförelse mellan lagens allmänna stadganden om häktning och de undantagsbestämmelser, som i detta afseende äro, enligt regeringsformens § 111, för häktning af riksdagsman gällande.

Utskottet kunde sålunda åtnöja sig med att fästa uppmärksamheten derå, att dessa senare föreskrifter hafva sin grund uti politiska hänsyn och tillkommit i syfte att förebygga, det under tider af häftiga partistridigheter lagens allmänna stadganden om häktning — hvilka vid tiden för regeringsformens antagande voro ungefärligen enahanda med de nu gällande — skulle kunna användas såsom vapen i det ena eller andra partiets tjänst.

Funnes ej sådana undantagsbestämmelser som de anförda, skulle nemligen en Riksdagens ledamot genom att falskeligen åtalas för groft brott kunna beröfvas sin frihet och dermed möjligheten att sitt riksdagsmannakall utöfva.

Nu gällande allmänna bestämmelser om häktning synas utskottet emellertid hvarken för stränga eller, rätt tillämpade, böra föranleda något obehörigt ingrepp i den enskilde medborgarens frihet, och tillåter sig utskottet särskildt fästa uppmärksamheten derå, att bland bestämmelser, som skulle modifiera de allmänna häktningsorsakerna, ingalunda torde kunna förordas hvad motionären ifrågasatt, eller att den tilltalade förut vore känd för en oförvitlig vandel. Ett sådant i sig sjelf sväfvande och olika tydningar medgifvande stadgande skulle nemligen i de ej så sällan inträffande fall, att grofva brott begås af personer, mot hvilkas uppförande dittills ej varit någonting att anmärka, föranleda, att en väl behöflig häktningsåtgärd ej skulle få vidtagas.

På grund af det anförda hemställer alltså utskottet,

att herr Waldenströms ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 5 mars 1897.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Herr *F. Andersson* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.